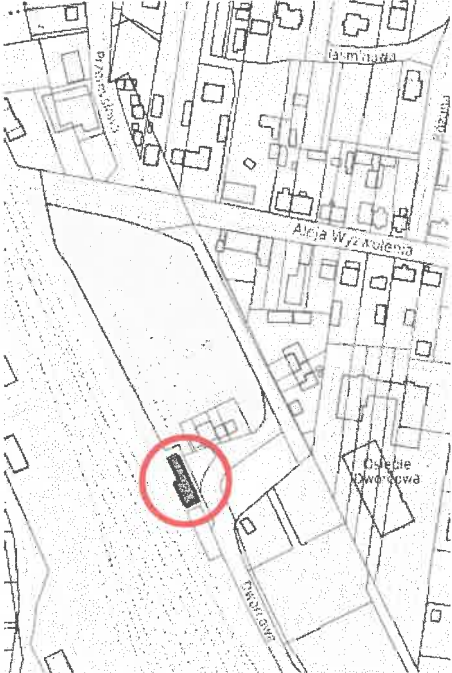

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO		3. Miejscowość PILAWA
1. Nazwa DWORZEC KOLEJOWY	2. Czas powstania ok. 1915 r.		
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym			4. Adres/lokalizacja Dworcowa 4 08-440 Pilawa Nr ewid. działki: 1289/105 obręb: Pilawa Współrzędne geograficzne: N 51°57'26" E 21°31'58.8" 5. Przynależność administracyjna województwo mazowieckie powiat garwoliński gmina Pilawa 6. Formy ochrony Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (uchwała nr XXXIX-205/2005 Rady Miejskiej w Pilawie z dnia 30 grudnia 2005).
1. Widok od wschodu.			2. Mapa z lokalizacją obiektu.

8. Historia, opis i wartości

Kalendarium:

- ok. 1887 r. – budowa pierwszego dworca kolejowego w Pilawie;
- 1913 r. – dworzec został zniszczony przez pożar;
- ok. 1915 r. – budowa obecnego dworca, wzniesionego prawdopodobnie wg projektu Jana Nepomucena Fijałkowskiego;
- 2005 r. – gruntowny remont;
- 2023 r. – budynek w trakcie gruntownego remontu.

Dworzec zlokalizowany jest w centrum miasta, po wschodniej stronie linii kolejowej nr 7 (Warszawa-Dorohusk), ustawiony równolegle do torów, poprzedzony peronem. Przed dworcem od strony miasta znajduje się podjazd z niewielkim parkingiem. Dworzec wybudowany w konstrukcji szkieletowej typu pruski mur. Ceglane wypełnienie od zewnątrz otynkowane, malowane w kolorze białym, wewnątrz oryginalnie otynkowane w całości. Budynek wzniesiony na planie zbliżonym do litery „L”, złożony z prostokątnego korpusu, do którego przylega na przedłużeniu od płn. nieco węższe, prostokątne skrzydło; jednokondygnacyjny z użytkowym poddaszem. Korpus nakryty dachem półszczytowym z jedną facjatą od pld. w połaci frontowej (wsch.) oraz dwiema facjatami na skrajnych osiach w połaci tylnej, skrzydło płn. nakryte dachem trójpółaciowym (pokrycie zdjęte, w trakcie wymiany). Elewacja frontowa (wsch.) ośmioosiowa, z wejściem na 3 osi od pld. Elewacja tylna ośmioosiowa, z wejściami na 1 i 6 os od pld., elewacja boczna pld. czteroosiowa, elewacja boczna płn. bez podziałów. Otwory okienne i drzwiowe o prostokątnym wykroju. Stolarka zdemonstowana, w trakcie wymiany.

Dworzec kolejowy w Pilawie jest ważnym dokumentem kultury materialnej miasta i gminy. Posiada wartość artystyczną, historyczną i naukową jako element dawnej infrastruktury Kolei Nadwiślańskiej, wyróżniający się unikatową konstrukcją wśród pozostałych tego typu obiektów.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania trudny do określenia - obiekt w trakcie generalnego remontu.

Budynek utrzymał historyczną bryłę, gabaryt oraz kompozycję elewacji. Obecnie prowadzony jest remont kapitalny oraz modernizacja obiektu.

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

mgr Iwona Bartnik
31.07.2023 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków